

Mai Hadishi

Kome ba shi da amfani

¹ Kalmomin Malami,* d’an Dawuda, Sarki a Urushalima.

² “Ba amfani! Ba amfani!”
In ji Malami.

“Gaba d’aya ba amfani!
Kome ba shi da amfani!”

³ Wace riba ce mutum yake samu daga wahalar da yake fama a duniya?

⁴ Zamanai sukan zo zamanai su wuce,
amma duniya tana nan har abada.

⁵ Rana takan fito rana ta kuma fādī,
ta kuma gaggauta zuwa inda takan fito.

⁶ Iska takan hura zuwa kudu ta kuma juya zuwa arewa;
tā yi ta kewayewa, tā yi ta koma inda take fitowa.

⁷ Dukan rafuffuka sukan gangara zuwa teku,
duk da haka teku ba ya cika.

Daga inda rafuffukan suke fitowa,
a can suke komawa kuma.

⁸ Dukan abubuwa suna kawo gajiya,
gaban magana.

Ido ba ya gaji da gani,
haka ma kunne yā koshi da ji.

⁹ Abin da ya taɓa kasancewa, zai sāke kasance,
abin da aka yi za a sāke yi kuma;

* **1:1** Ko kuwa shugaban taro; haka ma a ayoyi 2 da kuma 12.

babu wani abu sabo a duniya.

¹⁰ Akwai wani abin da za a ce,
 “Duba! Ga wani abu sabo”?
 Abin yana nan, tun dā can,
 ya kasance kafin lokacinmu.

¹¹ Ba a tunawa da mutanen dā,
 haka su ma da ba a haifa ba tukuna
 waƙanda za su biyo bayansu
 ba za a tuna da su ba.

Hikima ba ta da amfani

¹² Ni, Malami, sarki ne bisa Isra’ila a Urushal-
 ima. ¹³ Na dauri aniyata in gwada don in bincika
 ta wurin hikima dukan abin da ake yi a duniya.
 Kaya mai nauyi ne Allah ya dora a kan mutane!

¹⁴ Na ga dukan abubuwan da ake yi a duniya,
 dukansu ba su da amfani, naushin iska ne kawai.

¹⁵ Abin da yake tankwararre ba zai miƙu ba;
 ba za a kuma iya kidaya abin da ba shi ba.

¹⁶ Na yi tunani a raina na ce, “Duba, na yi
 girma, na kuma karu da hikima fiye da duk
 wanda ya taƙa mulki a bisa Urushalima kafin
 ni; na dandana hikima mai yawa da kuma
 ilimi.” ¹⁷ Sa’an nan na dāura aniyata ga fahimtar
 hikima, in kuma san bambanci tsakanin hauka
 da wauta, amma na koyi cewa wannan ma,
 naushin iska ne kawai.

¹⁸ Gama yawan hikima yakan kawo yawan bakin
 ciki;
 yawan sani, yawan bacin rai.

2

Jin daƙi ba shi da amfani

¹ Na ce wa kaina, “Zo, zan gwada ka da jin dadfi don in ga abin da yake da kyau.” Amma wannan ma ya zama ba amfani. ² Sai na ce, “Dariya hauka ce. Kuma me jin dadfi yake kawowa?” ³ Na yi kokari in sa raina yã yi farin ciki da ruwan inabi, in kuma rungumi wauta, hankalina kuma yana yin mini jagora da hikima. Na so in ga abin da yake da daraja ga mutane a duniya a ‘yan kwanakinsu.

⁴ Na yi ayyuka masu girma. Na gina gidaje wa kaina na kuma shuka gonakin inabi. ⁵ Na yi lambuna da wuraren shakatawa, na shuka itatuwa masu ‘ya’ya iri-iri a cikinsu. ⁶ Na yi tankuna don in yi banruwan kurmin itatuwa. ⁷ Na sayi bayi mata da maza, ina kuma da wafansu bayin da aka haifa a gidana. Ina da garkunan shanu da na tumaki da na awaki fiye da duk wanda ya taɓa zama a Urushalima kafin ni. ⁸ Na tara wa kaina azurfa da zinariya, ina da ma’ajin sarakuna da yankuna. Na samo wa kaina mawaƙa mata da maza, da dukan irin matan da kowane namiji zai so. ⁹ Na kasaita fiye da kowane mutumin da ya riga ni zama a Urushalima. Cikin dukan wannan, hikimata ba tã rabu da ni ba.

¹⁰ Ban hana kaina duk wani abin da idona ya yi sha’awarsa ba;

ban hana zuciyata wani jin dadfi ba.

Zuciyata ta yi murna da dukan aikina,
wannan kuwa shi ne ladan dukan famata.

¹¹ Duk da haka sa’ad da na duba dukan aikin hannuwana,
da abin da na yi fama don in samu,

sai kome ya zama ba shi da amfani, naushin iska
ne kawai;
babu wata riba a duniya.

Hikima da wauta ba su da amfani

¹² Sai na juya ga tunanina don in lura da hikima,
da kuma hauka da wauta.

Me ya rage wa magājin sarki yā yi
fiye da abin da aka riga aka yi?

¹³ Na ga cewa hikima ta fi wauta,
kamar yadda haske ya fi duhu.

¹⁴ Mai hikima ya san inda ya nufa,
wawa kuwa yana tafiya a cikin duhu;
amma sai na gane
cewa kaddara daya ce take samunsu.

¹⁵ Sai na yi tunani a zuciyata,
“Kaddarar wawa za tā same ni ni ma.
Wace riba ce hikimata za tā jawo mini?”

Na ce a zuciyata,
“Wannan ma ba shi da amfani.”

¹⁶ Gama ba za a kara tunawa da mai hikima ko
wawa ba;
nan gaba za a manta da su.

Yadda wawa zai mutu, haka ma mai hikima!

Fama ba ta da amfani

¹⁷ Don haka na ki jinin rayuwa, gama aikin da
ake yi a duniya yana fata mini rai. Dukan abin
da yake cikinta kuwa ba shi da amfani, naushin
iska ne kawai. ¹⁸ Na ki jinin dukan abubuwan
da na yi wahala ina yi a duniya, gama dole in
bar su wa na bayana. ¹⁹ Wa ya sani ko zai zama
mai hikima ko kuma wawa? Duk da haka zai
mallaki dukan aikin da na yi da kokarina da
kuma dabarata a duniya. Wannan ma ba shi da

amfani. ²⁰ Saboda haka zuciyata ta fara karaya a kan dukan faman aikina a duniya. ²¹ Gama mutum zai yi aikinsa da dukan hikimarsa, da saninsa, da gwanintarsa, sa'an nan dole yā bar dukan abin da ya mallaka ga wani wanda bai yi wahalar kome a ciki ba. Wannan ma ba shi da amfani, hasara ce mai yawa. ²² Me mutum zai samu daga aikin da ya yi duka, da irin dawainiyar da ya sha a kan yin aikin a duniya? ²³ Dukan kwanakinsa aikinsa damuwa ce da faɓcin zuciya; ko da dare ma hankalinsa ba a kwance yake ba. Wannan ma ba shi da amfani.

²⁴ Ba abin da mutum zai yi da ya fi yā ci, yā sha, yā ji wa ransa daɗi daga aikinsa. Na lura cewa wannan ma, ya fito daga hannun Allah ne, ²⁵ gama in ba tare da shi ba, wa zai iya ci yā sha yā kuma ji daɗi? ²⁶ Ga wanda ya gamshe shi, Allah yakan ba da hikima da sani da farin ciki, amma ga mai zunubi yakan ba shi aikin tarawa da ajiyar dukiya domin yā mika wa wanda ya gamshi Allah. Wannan ma ba shi da amfani, naushin iska ne kawai.

3

Lokaci domin kowane abu

- ¹ Akwai lokaci domin kowane abu,
da kuma lokaci domin kowane aiki a duniya.
- ² Lokacin haihuwa da lokacin mutuwa,
lokacin shuki da lokacin tumbukewa.
- ³ Lokacin kisa da lokacin warkarwa,
lokacin rushewa da lokacin ginawa.
- ⁴ Lokacin kuka da lokacin dariya,
lokacin makoki da lokacin rawa.

⁵ Lokacin warwatsa duwatsu da lokacin tara su,
lokacin runguma da lokacin dainawa.

⁶ Lokacin nema, da lokacin fid da zuciya,
lokacin ajiyewa da lokacin zubarwa.

⁷ Lokacin yagewa da lokacin dinkewa,
lokacin yin shiru da lokacin magana.

⁸ Lokacin kauna da lokacin kiyayya,
lokacin yaki da lokacin salama.

⁹ Wace riba ce ma'aikaci yake da ita saboda wahalarsa? ¹⁰ Na ga nawayar da Allah ya dora a kan mutane. ¹¹ Ya yi kowane abu da kyau a lokacinsa. Ya kuma sa matuka a zukatan mutane, duk da haka sun kasa gane abin da Allah ya yi daga farko zuwa karshe. ¹² Na san ba abin da ya fi wa mutane kyau fiye da su ji dadi su kuma yi alheri yayinda suke da rai. ¹³ Cewa kowa ya ci, ya sha, ya kuma ji dadi cikin dukan aikinsa, wannan kyautar Allah ce. ¹⁴ Na san cewa duk abin da Allah ya yi zai dawwama har abada; ba abin da za a kara ko a rage. Allah ya yi haka domin mutane su girmama shi.

¹⁵ Duk abin da yana nan ya taɓa kasancewa,
kuma abin da zai kasance, ya taɓa kasancewa;
Allah kuma zai nemi bayanin abubuwan da suka wuce.

¹⁶ Sai na ga wani abu kuma a duniya,
a wurin shari'a, akwai mugunta a can,
a wurin adalci, akwai mugunta a can.

¹⁷ Sai na yi tunani a zuciyata,
"Allah zai shari'anta
masu adalci da masu mugunta,
gama za a kasance da lokaci domin kowane aiki,

lokaci domin kowane abu.”

¹⁸ Na sāke yin tunani, “Game da mutane kam, Allah kan gwada su don su san cewa ba su fi dabba ba. ¹⁹ Kaddarar mutum ɗaya take da ta dabba; kaddara ɗaya ce take jiransu biyu. Yadda ɗayan yake mutuwa, haka ma ɗayan. Dukansu numfashinsu iri ɗaya ne; mutum bai fi dabba ba. Kowane abu ba shi da amfani. ²⁰ Duka wuri ɗaya za su tafi; gama duka daga turbaya suka fito, kuma ga turbaya duka za su koma. ²¹ Wa ya tabbatar cewa ruhun mutum yakan tashi sama sa’an nan na dabba yā sauka kasa?”

²² Saboda haka na ga babu abin da ya fi kyau wa mutum fiye da yā more wahalar aikinsa, domin wannan ne rabonsa. Gama wa zai kawo shi yā ga abin da zai faru a bayansa?

4

Zalunci, wahalar aiki da rashin abokantaka

¹ Na sāke dubawa sai na ga zaluncin da ake yi a duniya.

Na ga hawayen waɗanda ake zalunta
kuma ba su da mai taimako;
masu iko suna goyon bayan masu zalunci,
ga shi ba su da mai taimako.

² Sai na furta cewa matattu,
waɗanda suka riga suka mutu,
sun fi waɗanda suke a raye farin ciki,
waɗanda har yanzu suke da rai.

³ Amma wanda ya fi su duka
shi ne wanda bai riga ya kasance ba,
wanda bai ga muguntar
da ake yi a duniya ba.

⁴ Sai na gane cewa, duk wata fama da duk wata nasara sun samo asali daga kishin da mutum yake yi na makwabcinsa ne. Wannan ma ba shi da amfani, naushin iska ne kawai.

⁵ Wawa yakan kame hannuwansa
yā kuma lalatar da kansa.

⁶ Gara tafin hannu guda cike da kwanciyar rai
da tafin hannu biyu cike da tashin hankali
da harbin iska kawai.

⁷ Na kuma ga wani abu marar amfani a duniya.

⁸ Akwai wani mutum shi kaɗai;
bai shi da ɗa ko ɗan' uwa.

Ba shi da hutu daga wahalarsa,
duk da haka bai koshi da dukiyarsa ba.

Ya tambayi kansa, "Ma wane ne nake wannan
wahala,

kuma me ya sa nake hana kaina jin dadɗi?"

Wannan ma ba shi da amfani,
harkar bakin cikin ne kawai!

⁹ Biyu sun fi ɗaya,

gama suna samun riba mai kyau na aikinsu.

¹⁰ In ɗaya ya fāɗi,

abokinsa zai taimake shi yā tashi.

Amma abin tausayi ne ga mutumin da ya fāɗi

ba shi kuma da wanda zai taimake shi yā
tashi!

¹¹ In mutum biyu sun kwanta tare, za su ji ɗumin
juna.

Amma yaya mutum ɗaya zai ji ɗumi yana
shi kaɗai?

¹² Ana iya shan karfin mutum ɗaya,

mutum biyu za su iya kāre kansu.

Igiya ribi uku tana da wuya tsinkawa.

Cin gaba ba shi da amfani

¹³ Gara saurayi wanda yake matalauci amma yake da hikima da sarkin da ya tsufa mai wauta, wanda ba ya karɓar shawara. ¹⁴ Yana yiwuwa saurayin yã fito daga kurkuku yã hau gadon sarauta, ko kuma dai an haife shi cikin talauci a kasarsa. ¹⁵ Na ga cewa dukan waɗanda suka rayu suka kuma yi tafiya a duniya sun bi saurayin, magājin sarkin. ¹⁶ Babu karshe ga dukan mutanen da suka riga su. Amma waɗanda suka zo daga baya, ba su gamsu da magājin ba. Wannan ma ba shi da amfani, naushin iska ne kawai.

5

Ka ji tsoron Allah

¹ Ka lura da matakanka sa'ad da ka tafi gidan Allah. Ka je kusa don ka saurara a maimakon miƙa hadaya kamar wawaye, waɗanda ba su san sun yi laifi ba.

² Kada ka yi subul da bakinka,
kada zuciyarka tã yi garajen
furta wani abu a gaban Allah.

Allah yana sama
kai kuma kana duniya,
saboda haka, kada kalmominka su zama da
yawa.

³ Kamar yadda son cika buri yakan zo sa'ad da
kana da yawan damuwa,
haka jawabin wawa yake sa'ad da yake
yawan magana.

⁴ Sa'ad da ka yi alkawari ga Allah, kada ka bata
lokaci wajen cika shi. Ba ya jin daɗin wawaye;

ka cika alkawarinka. ⁵ Gara kada ka yi alkawari, da ka yi amma ba ka cika ba. ⁶ Kada ka bar bakinka ya kai ga yin zunubi. Kada kuma ka kai kara wurin ɗan sakon haikali cewa, “Alkawarin da na yi kuskure ne.” Me ya sa Allah yake fushi a kan abin da ka faɗa har yã lalatar da aikin hannuwanka? ⁷ Yawan buri da yawan magana ba su da amfani. Saboda haka, ka ji tsoron Allah.

Arziki ba shi da amfani

⁸ In ka ga ana zaluntar matalauta a wani yanki, ba a yin adalci, ana kuma tauye hakki, kada ka yi mamakin waɗannan abubuwa; domin akwai wani jami'in da yake bisa da wani, a bisansu biyu kuwa akwai wani. ⁹ Kowa yakan amfana da bunkasar amfanin kasa, sarki kansa yana samun riba daga gonaki.

¹⁰ Duk mai kaunar kuɗi ba ya samun isashe;
duk ma kaunar dukiya ba ya koshi da abin
da yake samu.
Wannan ma ba shi da amfani.

¹¹ Kamar yadda kaya suke haɓaka,
haka ma masu amfani da su.
Kuma wane amfani ne suke ga mai shi
in ba ciyar da idanunsa a kansu ba?

¹² Barcin ma'aikaci daɗi gare shi,
ko yã ci kaɗan ko da yawa,
amma yalwar mai arziki
ba ta barinsa yã iya yin barci.

¹³ Na ga wani mugun abu a duniya,
arzikin da aka ajiye don yã cuce mai shi,

14 ko kuwa dukiyar da ta face ta wata hasara,
har ya zama sa'ad da ya haifi da,
babu abin da ya bar masa.

15 Tsirara mutum yakan fito daga cikin mahaifiyarsa,
kuma kamar yadda ya fito, haka zai koma.
Ba ya daukan kome daga wahalarsa
da zai riƙe a hannunsa.

16 Wannan ma mugun abu ne,
Yadda mutum ya zo, haka zai koma,
to, wace riba ce ya ci,
da yake ya yi wahalar iska ce kawai?

17 Duk rayuwarsa ya ci abinci a cikin duhu,
da bacin rai mai tsanani, da azaba, da fushi.

18 Sa'an nan na gane cewa abu mai kyau ne,
daidai ne kuma mutum yā ci, yā sha, yā kuma ji
daɗin aikin da ya yi a 'yan kwanakin da Allah
ya ba shi, gama wannan shi aka kaddara wa
mutum daga faman wahalarsa a duniya a cikin
'yan kwanakin da Allah ya ba shi a duniya,
gama wannan shi ne rabonsa. 19 Ban da haka
ma, sa'ad da Allah ya ba wa mutum dukiya da
wadata, ya kuma ba shi zarafi yā ji daɗinsu, ya
kuma amince da rabonsa, sai yā ji daɗin aikinsa,
wannan kyauta ce ta Allah. 20 Da kyar yake
tunani a kan kwanakin rayuwarsa, domin Allah
ya yarje masa, yā zauna da farin ciki.

6

1 Na ga wani mugun abu a duniya, ya kuma
nawaita wa mutane kwarai. 2 Allah yakan ba
mutum dukiya, da wadata da kuma girma, don

kada yā rasa abin da ransa yake so, amma Allah bai ba shi zarafin more su ba, a maimakon haka ma sai bako ne yā more su. Wannan ba shi da amfani, mugun abu ne kwarai.

³ Mutum zai iya kasance da 'ya'ya dari, yā kuma yi shekaru masu yawa; duk da haka kome dadewarsa, in bai more wadatarsa ba, bai kuma sami kyakkyawar binnewa ba, na ce, gara wanda aka haife shi gawa. ⁴ Haihuwa ba tā amfane wanda aka haifa gawa ba, gama ya zo daga duhu ya koma duhu inda aka manta da shi. ⁵ Ko da yake bai ga hasken rana ba, bai kuma san kome ba, duk da haka ya dai huta, fiye da mutumin da bai more wa ransa ba, ⁶ ko da ya yi shekara dubu biyu amma bai more wadatarsa ba. Ba wuri daya dukansu biyu za su tafi ba?

⁷ Dukan kokarin da mutum yake yi, yana yi ne domin bakinsa,
duk da haka bai taɓa gamsar da abin da yake marmari.

⁸ Da me mai hikima ya fi wawa?
Wace riba ce matalauci yakan samu don yā iya zama da mutane?

⁹ Gara abin da ido ya gani
da kwadafayin da bai sami biyan bukata ba.
Wannan ma ba shi da amfani,
naushin iska ne kawai.

¹⁰ Duk abin da ya kasance, to, yana da suna,
kuma duk abin da mutum yake, an riga an sani.
Ba mutumin da zai iya karawa
da wanda ya fi shi karfi.

- 11 Yadda yawan magana take
haka karancin amfaninta,
yaya wannan zai amfane wani?
- 12 Gama wa ya san abin da ya fi dacewa ga
mutum a 'yan kwanakinsa marasa amfani da
sukan wuce kamar inuwa? Wa kuma zai iya fada
masa abin da zai faru a duniya bayan ya rasu?

7

Hikima

- 1 Suna mai kyau ya fi turare mai kanshi,
kuma ranar mutuwa ta fi ranar haihuwa.
- 2 Gara a tafi gidan makoki
da a je gidan biki,
gama mutuwa ce kaddarar kowane mutum;
ya kamata masu rai su lura da haka.
- 3 Bakin ciki ya fi dariya,
gama bakin ciki yakan kawo gyara.
- 4 Zuciyar masu hikima tana a gidan makoki,
amma zuciya wawaye tana a gidan shagali.
- 5 Gara ka saurari tsawatawar mai hikima
da ka saurari wakar wawaye.
- 6 Kamar karar kayar da take karce gindin
tukunya,
haka dariyar wawaye take.
Wannan ma ba shi da amfani.
- 7 Zalunci yakan mai da mutum mai hikima
wawa,
cin hanci kuma yakan lalace hali.
- 8 Karshen abu ya fi farkonsa,
hakuri kuma ya fi girman kai.

- 9 Kada ranka yā yi saurin tashi,
gama fushi yana zama a cinyar wawaye.
- 10 Kada ka ce, “Me ya sa kwanakin dā sun fi
wadannan?”
Gama ba daidai ba ne a yi irin wadannan
tambayoyi.
- 11 Hikima, kamar gādo, abu mai kyau ne
tana kuma da amfani ga wadanda suka ga
rana.
- 12 Hikima mafaka ce
takan kāre mutum kamar yadda kudī suke
yi.
Kiyayewar da hikima takan yi wa mai ita
ita ce amfanin ilimi.
- 13 Ku lura da abin da Allah ya yi.
Wa zai iya mife
abin da ya tanfware?
- 14 Sa’ad da al’amura suke tafiya daidai, ka yi
farin ciki,
amma sa’ad da suka lalace, ka tuna,
Allah ne ya yi wancan
shi ne kuma ya yi wannan.
Saboda haka, mutum ba zai san
wani abu game da nan gabansa ba.
- 15 A cikin rayuwan nan ta rashin amfani nawa,
na lura da wadannan abubuwa biyu,
mai adalci yana hallakawa cikin adalcinsa,
mai mugunta kuma yana tsawon rai cikin
muguntarsa.
- 16 Kada ka cika yin adalci, fiye da kima,
kada kuma ka cika yin hikima,
don me za ka hallaka kanka!

- 17 Kada ka cika yin mugunta,
kada kuma ka cika yin wauta,
don me za ka mutu kafin lokacinka?
- 18 Yana da kyau ka kama ɗaya
ba tare da ka saki wancan ba.
Mai tsoron Allah zai guji wuce gona da iri.*
- 19 Hikima takan sa mutum guda mai hikima ya
yi karfi
fiye da masu mulki goma a cikin birni.
- 20 Babu mai adalci a duniya
wanda yake yin abin da yake daidai da bai
taba yin zunubi ba.
- 21 Kada ka mai da hankali ga dukan abin da
mutane suke faɗi,
in ba haka ba wata rana za ka ji bayinka
suna zaginka.
- 22 Gama kai kanka ka sani
cewa sau da yawa ka zagi waɗansu.
- 23 Dukan waɗannan na gwada su ta wurin
hikima na kuma ce,
“Na kudurta in zama mai hikima,”
amma abin ya fi karfina.
- 24 Ko da me hikima take,
Abin ya yi mana zurfi kwarai, yana da
wuyar ganewa,
wa zai iya gane shi?
- 25 Saboda haka na mai da hankalina ga fahimi,
don in bincika in nemi hikima da yadda aka
tsara abubuwa,

* **7:18** Ko kuwa zai bi su biyu

in kuma fahimci wawancin mugunta
da haukar wauta.

- ²⁶ Sai na iske wani abin da ya fi mutuwa d'aci
mace wadda take tarko ne,
wadda zuciyarta tarko ne
wadda kuma hannuwanta sarka ne.
Mutumin da ya gamshi Allah zai tsere mata,
amma za tã kama mai zunubi.
- ²⁷ Malami ya ce, "Duba, abin da na gane ke
nan.
"Na tara abu guda da wani, don in gane tsarin
abubuwa,
- ²⁸ yayinda nake cikin nema
amma ban samu ba,
sai na sami adali guda cikin dubu,
amma ba mace mai adalci guda a cikinsu
duka.
- ²⁹ Wannan ne kadai abin da na gane.
Allah ya yi mutum tsab
amma sai muka rikitar da kanmu."

8

- ¹ Wa yake kama da mai hikima?
Wa ya san bayanin abubuwa?
Hikima takan haskaka fuskar mutum,
ta kuma kawo sakin fuska.

Ka yi wa sarki biyayya

- ² Ka yi biyayya da umarnin sarki, na ce, saboda
alkawarin da ka yi a gaban Allah. ³ Kada ka yi
hanzarin tashi daga gaban sarki. Kada ka kãre
abin da ba daidai ba, gama zai iya yin duk abin

da ya ga dama. ⁴ Da yake maganar sarki ita ce mafificiya, wa zai iya ce masa, “Me kake yi?”

⁵ Duk wanda ya yi biyayya da umarninsa ba zai sami lahani ba,
zuciya mai hikima kuma zai san lokacin da ya dace da kuma hanyoyin da suka fi.

⁶ Gama akwai lokaci da hanyoyin da suka dace da yin kowane abu,
ko da yake wahalar mutum ta yi masa yawa.

⁷ Da yake ba wanda ya san nan gaba,
wa zai iya fada masa abin da zai faru?

⁸ Ba wanda yake da iko a kan iska har da zai riƙe ta,
saboda haka babu mai iko kan ranar mutuwarsa.

Kamar yadda ba a sallamar mutum a lokacin yaƙi,
haka ma mugunta ba za ta saki masu aikata ta ba.

⁹ Na ga dukan waƙannan, yayinda na lura da kowane abin da ake yi a duniya. Akwai lokacin da mutum yakan nauyaya wa waƙansu ba da sonsa ba. ¹⁰ Sa’an nan kuma, na ga an binne masu mugunta, waƙanda suke shiga da fita daga tsattsarkan wuri suke kuma samun yabo a birnin da suka yi wannan. Wannan ma ba shi da amfani.

¹¹ In ba a hanzarta aka yanke hukunci a kan laifi ba, zukatan mutane sukan cika da kulle-kullen aikata abubuwan da ba daidai ba.

¹² Ko da yake mugu ya aikata laifi dari ya kuma yi tsawon rai, na san cewa zai fi wa masu tsoron Allah kyau, waƙanda suke girmama

Allah. ¹³ Duk da haka, domin masu mugunta ba su ji tsoron Allah ba, abubuwa ba za su yi musu kyau ba, ransu kamar inuwa yake ba zai yi tsawo ba.

¹⁴ Akwai kuma wani abu marar amfani da yake faruwa a duniya, masu adalci sukan sha hukuncin da ya dace da masu mugunta, masu mugunta kuma sukan karbi sakayyar da ya cancanci masu adalci su samu. Na ce, wannan ma, ba shi da amfani. ¹⁵ Saboda haka abin da na ce, shi ne mutum yā ji dadi, domin iyakar jin dadinsa a wannan rai, shi ne yā ci, yā sha, yā ji wa kansa dadi. Akalla yana iya yin wannan in ya yi aiki a kwanakin da Allah ya ba shi a wannan duniya.

¹⁶ Da na mai da hankalina don in sami hikima in kuma lura da wahalar mutum a duniya, ko da a ce idanunsa ba sa barci dare da rana, ¹⁷ sam, ba zai taɓa fahimci abin da Allah yake yi ba. Iyakar kofarin da ka yi duk ba za ka iya ganewa ba. Masu hikima suna iya cewa sun sani, amma kuwa ba su sani ba.

9

Makoma ɗaya ce ga kowa

¹ Sai na yi tunani a kan wannan na kuma gane cewa masu adalci da masu hikima da kuma abubuwan da suke yi suna a hannun Allah ne, amma ba wanda ya san ko kauna ko kiyayya ce take jiransa. ² Dukansu makomarsu ɗaya ce, masu adalci da masu mugunta, masu kirki da marasa kirki, masu tsabta da marasa tsabta, masu mika hadaya da wafanda ba sa yi.

Kamar yadda yake ga mutumin kirki,
haka yake ga mai zunubi.

Kamar yadda yake ga masu yin rantsuwa,
haka ma da masu tsoron yi.

³ Wannan ita ce muguntar da take faruwa a cikin dukan abubuwa a duniya. Kaddara ɗaya ce take a kan kowa. Amma zukan mutane cike suke da mugunta, akwai kuma hauka a zukanansu yayinda suke a raye, bayan haka kuma sai su mutu. ⁴ Duk wanda yake da rai a wannan duniya ta rayayyu, yana sa zuciya, gara rayayyen kare da mataccen zaki!

⁵ Gama rayayyu sun san za su mutu,
amma matattu ba su san kome ba;
ba su da wata lada nan gaba
an manta da su ke nan gaba ɗaya.

⁶ Kaunarsu, kiyayyarsu,
da kuma kishinsu tuni sun bace;
ba za su taɓa zama sashen
wani abin da yake faruwa a duniya ba.

⁷ Yi tafiyarka, ka ci abincinka da farin ciki,
ka sha ruwan inabinka da farin zuciya, gama abin da ka yi duka daidai ne a wurin Allah.

⁸ Kullum ka kasance cikin farin riguna, ka kuma shafe kanka da mai kullum, ⁹ Ka more rayuwa da matarka, wadda kake kauna, dukan kwanakin nan marasa amfani da Allah ya ba ka a duniya. Gama wannan ne rabonka a rayuwa da kuma na faman aikinka a duniya. ¹⁰ Duk abin da hannunka yake yi, ka yi shi da dukan karfinka, gama a cikin kabari in da za ka, babu aiki ko shirye-shirye, ko sani, ko hikima.

¹¹ Na kuma ga wani abu a duniya.

Ba kullum maguji ne yake nasara a tsere ba,
 ba kullum jarumi ne yake yin nasara ba,
 ba kullum mai hikima ne da abinci ba
 ba kullum mai basira ne yake da wadata ba
 ba kullum gwani ne yake samun tagomashi
 ba;
 amma sa'a, da tsautsai, sukan sami kowan-
 nensu.

¹² Ban da haka ma, ba wanda ya san sa'ad da lokacin mutuwar sa zai yi.

Kamar yadda akan kama kifi a muguwar raga,
 ko a kama tsuntsu a tarko,
 haka mugun lokaci yakan auko wa mutane, ba tsammani.

Hikima ta fi wauta

¹³ Na kuma ga wani misali game da hikima a duniya wanda ya burge ni sosai. ¹⁴ An yi wani dan karamin birni mai mutane kafan a ciki. Sai wani babban sarki ya kawo masa yaki, ya kafa masa babban sansani. ¹⁵ A cikin birnin nan kuwa akwai wani mutum matalauci amma mai hikima, ya kuma ceci birnin ta wurin hikimarsa. Amma ba wanda ya tuna da matalaucin nan. ¹⁶ Sai na ce, "Hikima ta fi karfe karfi." Amma aka rena hikimar matalaucin, ba a ma jin maganarsa.

¹⁷ Radfar mai hikima da aka saurara cikin natsuwa ta fi ihun mai mulkin wawaye.

¹⁸ Hikima ta fi kayan yaki, amma mai zunubi daya yakan rushe alheri mai yawa.

10

- 1 Kamar yadda matattun kudaje sukan bata kanshin turare,
haka 'yar wauta takan bata hikima da daraja.
- 2 Zuciyar mai hikima takan karkata ga yin abin da yake daidai,
amma zuciyar wawa takan karkata ga yin mugun abu.
- 3 Ko yayinda yake tafiya a kan hanya wawa yakan nuna cewa ba shi da hankali,
yakan nuna wa kowa wawancinsa.
- 4 In hankalin mai mulki ya tashi game da kai,
kada ka bar inda kake,
gama kwantar da hankali yakan sa a yafe manyan laifofi.
- 5 Akwai muguntar da na gani a duniya,
irin kuskuren da yake fitowa daga masu mulki.
- 6 Akan sa wawaye a manyan matsayi,
yayinda masu arziki suna karkashi.
- 7 Na taɓa ganin bayi a kan dawakai,
yayinda 'ya'yan sarki suna takawa a kasa kamar bayi.
- 8 Duk wanda ya haka rami shi ne zai fāɗa a ciki;
duk wanda ya rushe katanga, shi maciji zai sara.
- 9 Duk mai farfasa duwatsu shi za su yi wa rauni;
duk mai faskaren itace yana cikin hat-sarinsu.
- 10 In gatari ya dakushe

ba a kuma wasa shi ba,
dole a yi amfani da karfi da yawa,
amma kwarewa yana kawo nasara.

¹¹ In maciji ya sari mutum kafin a ba shi makarin
gardi,
ina amfanin maganin?

¹² Kalmomi daga bakin mai hikima alheri ne,
amma maganganun wawa za su hallaka shi.

¹³ Farkon maganarsa wauta ce,
karshenta kuma takan zama muguwar
hauka,

¹⁴ wawa kuma yakan yi ta surutu.

Ba wanda ya san abin da zai zo
wa zai iya fada masa abin da zai faru bayan
rasuwarsa?

¹⁵ Aikin wawa yakan gajiyyar da shi,
har bai san hanyar zuwa gari ba.

¹⁶ Kaitonki, ya ke kasa wadda sarkinki bawa ne*
wadda kuma hakimanta ke ta shagali tun da
safe.

¹⁷ Mai albarka ce, ya ke kasa wadda sarkinki
haifaffen gidan sarauta ne,
wadda hakimanta suke samun abincinsu a
daidai lokacin
don samun karfi ba don buguwa ba.

¹⁸ In mutum rago ne, sai tsaiko ya lotsa,

* **10:16** Ko kuma sarki yaro ne

in hannuwansa ba masa yin kome, daki yakan yi yoyo.

- 19 Akan shirya abinci don jin dadi,
ruwan inabi kuwa don faranta zuciya,
amma kuɗi ne amsar kome.
- 20 Kada ka zagi sarki ko da a cikin tunaninka ne,
ko ka zagi mai arziki ko da a dakin
kwananka ne,
gama tsuntsun sararin sama zai iya d'auki mag-
anarka,
tsuntsu mai fikafikai zai sanar da abin da ka
ce.

11

Burodi a bisa ruwaye

- 1 Ka jefa burodinka a bisa ruwaye,
gama bayan kwanaki masu yawa, za ka sāke
samunsa.
- 2 Ka raba abin hannunka ga mutum bakwai, I,
har ma takwas,
gama ba ka san bala'in da zai auko wa kasar
ba.
- 3 In gizagizai sun cika da ruwa,
sukan zub da ruwan sama bisa duniya.
Itace ya fāɗi, ko wajen kudu ne, ko wajen arewa,
inda ya fāɗi a nan zai kwanta.
- 4 Duk mai la'akari da iska, ba zai yi shuka ba,
mai la'akari da gizagizai kuma, ba zai yi
girbi ba.
- 5 Kamar yadda ba ka san hanyar iska ba,

ko yadda aka siffanta jiki a cikin mahaifiya,
haka ba za ka fahimci aikin Allah
Mahaliccin dukan abubuwa ba.

⁶ Ka shuka irinka da safe,
da yamma kuma kada ka janye hannunka,
gama ba ka san wanda zai yi albarka ba,
ko wannan ko wancan,
ko kuma duka biyunsu su yi albarka.

Ka tuna da mahaliccinka a kuruciyarka

⁷ Haske da yana da kyau,
abu mai kyau ne kuma idanu su dubi rana.

⁸ Kome tsawon rayuwar mutum,
bari yā more su duka.

Amma bari kuma yā tuna da kwanakin duhu,
gama su ma za su yi yawa.
Duk abin da zai faru ba shi da amfani.

⁹ Ka yi murna, kai matashi, a kuruciyarka,
bari zuciyarka kuma tā yi farin ciki a
kwanakin kuruciyarka.

Ka bi shawarar zuciyarka
da kuma duk abin da idanunka suka gani,
amma ka sani fa, cikin dukan al'amuran nan
Allah zai shari'anta ka.

¹⁰ Saboda haka, ka fid da tsoro daga zuciyarka
ka kakkaɓe duk wani abin da ya dami
rayuwarka,
gama kuruciya da karfi ba su da amfani.

12

¹ Ka tuna da Mahaliccinka
a kwanakin kuruciyarka,

- kafin lokacin wahala ta zo
 shekaru kuma su karato sa'ad da za ka ce,
 "Ba na jin dadinsu,"
- ² kafin rana da haske
 wata da taurari su daina haske,
 gizagizai kuma su tattaru bayan da suka
 sheka ruwa;
- ³ sa'ad da masu tsaron gida suke rawar jiki,
 majiya karfi kuma suka rasa karfi,
 sa'ad da masu nika suka daina don ba su da
 yawa,
 idanun da suke duba ta taga suka duhunta;
- ⁴ sa'ad da aka rufe kofofin shiga tituna
 karar nika kuma ya tsagaita;
 sa'ad da kukan tsuntsaye ta farkar da mutane,
 ba a kuwa jin wakokinsu,
- ⁵ sa'ad da mutane suke jin tsoron tudu
 da kuma hatsarori a tituna;
 sa'ad da itacen almon ya toho,
 fara kuma ya yi ta jan jikinsa da kyar,
 sha'awace-sha'awace sun kafe.
 Daga nan mutum ya tafi madawwamiyar gi-
 dansa
 ya bar masu makoki suna ta yi.
- ⁶ Ka tuna da shi, kafin igiyar azurfa ta katse,
 ko tasar zinariya ta fashe;
 kafin tulu ya ragargaje a mabulbula,
 ko guga ta tsinke a rijiya,
- ⁷ turbaya ta koma kasar da ta fito,
 rai kuma ya koma ga Allah wanda ya ba da
 shi.
- ⁸ "Ba amfani! Ba amfani!" In ji Malami,

“Gaba dƙaya ba amfani!”

Karshen magana

⁹ Ba kawai Malami ya kasance mai hikima ba, amma kuma ya koyar da mutane. Ya yi tunani ya kuma yi binciken da ya tsara karin magana masu yawa. ¹⁰ Malami ya yi bincike don yã sami kalmomin da suka dace, kuma abin da ya rubuta daidai ne da kuma gaskiya.

¹¹ Kalmomin masu hikima kamar tsinken tsokanar dabba ne, tarin maganganunsu kuma kamar kusoshi ne da aka kafa daram, da aka ba wa Makiyayi guda. ¹² Ka yi hankali dƙana, game da duk wani ƙari a kan waƙannan.

Wallafa littattafai ba shi da iyaka, kuma yawan karatu yakan gajiyyar da jiki.

¹³ Yanzu an ji kome;
ga karshen magana.

Ka ji tsoron Allah ka kuma kiyaye umarnansa,
gama wannan shi ne dukan hakkin mutum.

¹⁴ Gama Allah zai shari'anta kowane irin aiki,
har da waƙanda aka yi a boye,
ko nagari ne, ko mugu.

**Biblica® Budadden Littafi Mai Tsarki,
Sabon Rai Don Kowa™
Hausa: Biblica® Budadden Littafi Mai Tsarki, Sabon
Rai Don Kowa™ (Bible) of Nigeria**

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Hausa

Contributor: Biblica, Inc.

**Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™
Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.**

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 16 Nov 2021

18113be6-b3a0-530a-b78f-a25225282250